

YAZAR ADI-SOYADI: Seçil AKÇA

BAŞLIK: BETA KATSAYISI İLE FİNANSAL ORANLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN ÖLÇÜLMESİ: İSTANBUL MENKUL KIYMETLER BORSASI'NDA BİR UYGULAMA

ÖZET

Beta katsayısı, bir işletmenin hisse senetlerine ait getirilerin pazar endeksinin getirilerine olan duyarlılığını ölçmede kullanılan bir araçtır. Beta katsayısının 1'den büyük olması duyarlılık derecesinin yüksek, 1'den küçük olması ise, duyarlılık derecesinin düşük olduğu anlamına gelmektedir. Anlaşılacağı üzere, beta katsayısı bir risk ölçüsüdür. Pazar endeksine duyarlılığı yüksek olan hisse senetleri, duyarlılığı düşük olanlara göre daha risklidir.

Bir işletmenin finansal oranlarının bazıları da o firmanın riskliliğini ölçmede kullanılabilir. Likidite ve kârlılık oranları düşük, borçluluk oranları yüksek olan bir işletme riski yüksek, oranları bunun tersi durumunda olan bir işletme ise, riski düşük olarak nitelendirilebilir.

Bu çalışmanın amacı, bir risk ölçüsü olan beta katsayısı ile yine risk göstergesi olan bazı finansal oranlar arasında bir ilişkinin olup olmadığının ortaya konmasıdır. Bu amaçla İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nda (İMKB) işlem gören 167 işletmenin ve pazar endeksinin 2005-2007 yılları için (36 aylık) aylık getiri oranları elde edilmiş ve bu işletmelerin hisse senetlerini beta katsayısı hesaplanmıştır. Yine, bu işletmelerin 2006 yılı dönem sonu malî tabloları vasıtasıyla finansal oranları hesaplanmıştır. Daha sonra, elde edilen bu veriler korelasyon ve regresyon analizlerine tâbi tutulmuştur.

Analiz sonuçları yorumlanmış ve beta katsayısını açıklama dereceleri beklenenden düşük olmakla birlikte, bazı finansal oranlar ile beta katsayısı arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Beta Katsayısı, Finansal Oran, Risk, Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi